

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

The Relationship between Visionary Leadership of School Administrators
and the Core Competency of Teachers under Trang Primary Educational
Service Area Office 2

พชชนัน ไชยคช¹ สุนทรี วรรณไพเราะ²
Photchanan Chaikhot, Suntaree Wannapairo

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาสมรรถนะหลักของครู และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามสมรรถนะหลักของครู สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = .752^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์; สมรรถนะหลักของครู;
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

Abstract

This research study aimed to: 1) investigate the visionary leadership of school administrators, 2) study the core competencies of teachers, and 3) study the relationship between the visionary leadership of school administrators and the core competencies of teachers. This was a quantitative research approach. The sample group consisted of 302 teachers from the Trang Primary Education Service Area Office 2 in the 2024 academic year. Research tools were the visionary leadership questionnaire for the school administrators, and the research of the core competencies questionnaire for teachers. The statistical instruments used for data analysis were

Received: 2024-11-19 Revised: 2024-12-01 Accepted: 2024-12-03

¹ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ Graduate Student of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand. E-mail: photchanan6652@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ Lecturer of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand. E-mail: suntaree@tsu.ac.th

frequency, percentage, mean, standard deviation, and correlation coefficient.

Research findings revealed that: 1) the visionary leadership of the school administrators, overall, was at a high level. 2) The core competencies of teachers, overall, were at a high level. Also, 3) the Relationship between the visionary leadership of the school administrators and the core competency of the teachers was highly positive ($r = 0.752^{**}$), and was statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: visionary leadership; core competency of teachers;

Trang Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคคล สังคม และชาติ โดยมีบทบาทหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการศึกษาช่วยให้คนมีความรู้และทักษะ พร้อมทั้งสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันระดับโลก ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประชาชนเพื่อให้มีทักษะและความรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ และสามารถแข่งขันในสังคมโลกได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 16) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 6 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความรู้ รวมถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 22 ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการศึกษาจึงต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, 2542: 3-6) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาจึงต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการคุณภาพ การศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุดขององค์กร (กุลชลี จงเจริญ, 2556: 25)

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จ โดยผู้นำยุคใหม่ต้องมีความสามารถในการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผู้นำวิสัยทัศน์จะต้องมองเห็นปัญหาขององค์กรและเตรียมพร้อมที่จะปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ ด้วยการสร้างความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กร การทำงานร่วมกันในทิศทางเดียวกันจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ และทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รักเกียรติ หงษ์ทอง และธนพงษ์ อุดมทรัพย์, 2559: 73) โดยภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการให้เห็นผลทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม คือ การสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นกับครูในสถานศึกษา เพราะการที่ครูมีความสามารถและทักษะที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่จะช่วยทำให้การบริหารจัดการงานหลักในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น นั่นคือ ครูที่มีสมรรถนะจะสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้การดำเนินงานในสถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีคุณภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (อรภาณูจน์ ฉะยิงกลาง, 2562: 4) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโรงเรียนเพราะเป็น

คุณสมบัติที่ครูทุกคนในโรงเรียนจำเป็นต้องมีเพื่อผลักดันให้ประสิทธิภาพของโรงเรียนบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ อีกทั้งยังสามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีระดับที่สูงขึ้น โดยในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษานั้นจะต้องอาศัยผู้บริหารที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับครูซึ่งผู้บริหารจะต้องเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาสมรรถนะหลักในการทำงานและร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (เกียรติสุตา ศรีลาชัย, 2560: 88) ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโรงเรียน เป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการนำโรงเรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุกๆ ด้าน (ศุภวัฒน์ แยมจรัส, 2564: 223)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง มุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียน สู่สังคมอนาคตอย่างยั่งยืน” ทั้งนี้ยังมีเป้าประสงค์ คือ มุ่งพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา มีแนวทางการในการทำงานตามภารกิจและหน้าที่ให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน สามารถร่วมกันการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน (กลุ่มนโยบายและแผน สพป.ตรัง เขต 2, 2566: 65-80)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของครู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของ

ครู

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสมรรถนะหลักของครู

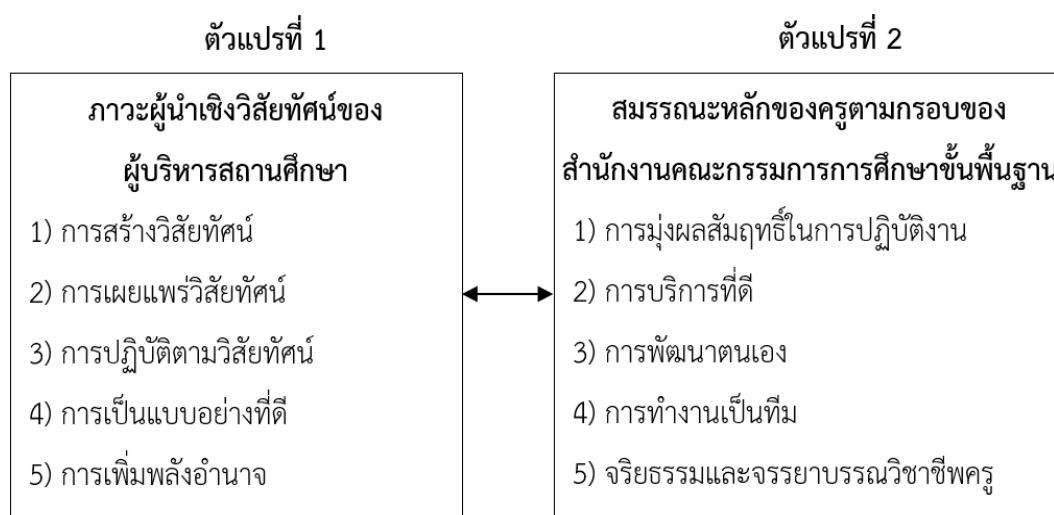
วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 4) การเป็น

แบบอย่างที่ดี และ 5) การเพิ่มพลังอำนาจ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับแนวคิดและมีความถี่ร้อยละ 50 เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ทั้งนี้ได้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะหลักของครูตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 2-7) มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (ที่มา: ผู้วิจัย)

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำนวน 1,350 คน
 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 302 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำนวน 134 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการการวิจัยในปีการศึกษา 2567 ระหว่างเดือน พฤษภาคม-กันยายน พ.ศ. 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 5 ข้อ
 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครู มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ

2.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการไปทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ (Cronbach, 1990) ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .958 และแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .929

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และผ่านระบบ Google form จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปจำนวน 302 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.70

3.4 เมื่อรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยการคำนวณหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครู โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การเพิ่มพลังอำนาจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเผยแพร่วิสัยทัศน์

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 286		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1) การสร้างวิสัยทัศน์	4.4790	0.4237	มาก
2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.4248	0.4930	มาก
3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.4493	0.4686	มาก

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 286		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
4) การเป็นแบบอย่างที่ดี	4.4918	0.4450	มาก
5) การเพิ่มพลังอำนาจ	4.4802	0.4580	มาก
รวม	4.4650	0.4066	มาก

2. สมรรถนะหลักของครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริการที่ดี

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สมรรถนะหลักของครู โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะหลักของครู	n = 286		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.5007	0.4134	มาก
2) การบริการที่ดี	4.3765	0.3920	มาก
3) การพัฒนาตนเอง	4.4951	0.4051	มาก
4) การทำงานเป็นทีม	4.4662	0.3890	มาก
5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.5483	0.3668	มากที่สุด
รวม	4.4773	0.3350	มาก

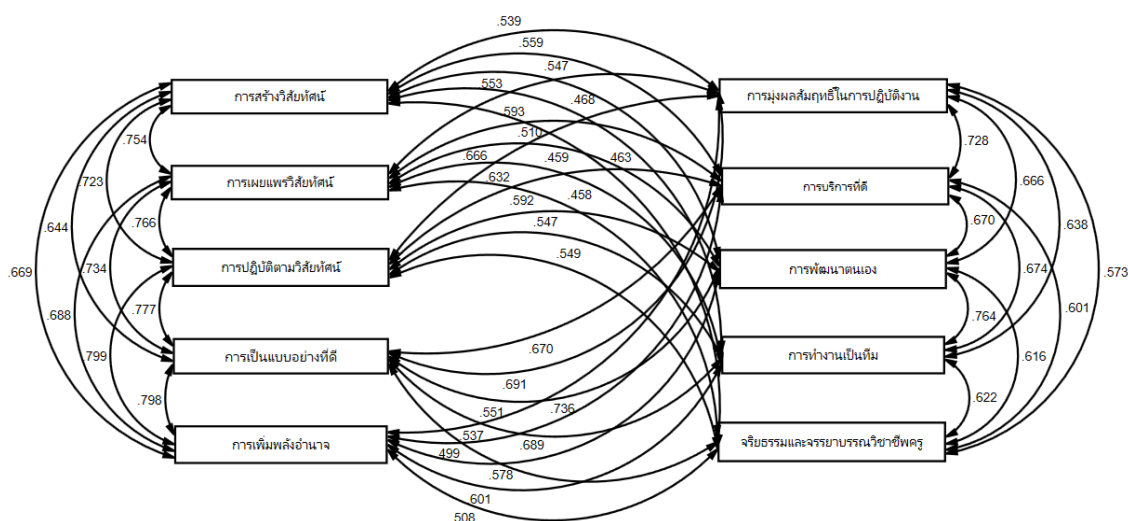
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา (x)	สมรรถนะหลักของครู (n=286)					รวม
	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ใน การปฏิบัติงาน (Y ₁)	การบริการที่ดี (Y ₂)	การพัฒนาตนเอง (Y ₃)	การทำงานเป็นทีม (Y ₄)	จริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพครู (Y ₅)	
การสร้างวิสัยทัศน์ (x ₁)	.539**	.559**	.547**	.468**	.463**	.606**
การเผยแพร่วิสัยทัศน์ (x ₂)	.553**	.593**	.510**	.459**	.458**	.605**
การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (x ₃)	.666**	.632**	.592**	.547**	.549**	.703**
การเป็นแบบอย่างที่ดี (x ₄)	.691**	.670**	.551**	.537**	.499**	.695**

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา (x)	สมรรถนะหลักของครู (n=286)					รวม
	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ใน การปฏิบัติงาน (Y ₁)	การบริการที่ดี (Y ₂)	การพัฒนาตนเอง (Y ₃)	การทำงานเป็นทีม (Y ₄)	จริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพครู (Y ₅)	
การเพิ่มพลังอำนาจ (x ₅)	.736**	.689**	.578**	.601**	.508**	.733**
รวม	.717**	.708**	.625**	.588**	.558**	.752**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเป็นแบบอย่างที่ดี การเพิ่มพลังอำนาจ การสร้างวิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สิ่งสำคัญประการแรกที่ผู้นำจะต้องมี คือ วิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการสร้างทิศทางที่ชัดเจนที่สามารถมองเห็นภาพรวมในอนาคตและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ เช่น การประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำกิจกรรมร่วมกัน ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับครูและบุคลากรโดยการมอบความรับผิดชอบและโอกาสในการตัดสินใจเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยวิสัยทัศน์นี้จะเป็แนวทางในการวางแผนและดำเนินการต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการทำงาน การแสดงออกถึงจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการเคารพในค่านิยมขององค์กร โดยการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมและมุ่งมั่นในการพัฒนาโรงเรียนจะช่วยสร้าง

แรงบันดาลใจให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติตามและเชื่อมั่นในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ตามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษิณ มวลมนตรี (2564: 149) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา สมตัว และสุมิตรา ยาประดิษฐ์ (2566: 154) ที่พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. สมรรถนะหลักของครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และการบริการที่ดี ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีคุณสมบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของการเป็นครูที่ดี และมีประสิทธิภาพตามสมรรถนะหลักครู สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 2-7) ที่มีสาระสำคัญว่า สมรรถนะหลักเป็นสมรรถนะที่ครูทุกคนต้องมีเพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาประสบความสำเร็จ โดยครูนั้นต้องมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการให้มีคุณภาพและประสิทธิผล ประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย นาคำ (2560: 68) ที่พบว่า สมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการเพิ่มพลังอำนาจมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครู มากที่สุด รองลงมาคือ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างวิสัยทัศน์ และการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา เมื่อผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีทิศทางที่มั่นคง จะสามารถสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ครูทุกคนทำงานอย่างมุ่งมั่นและมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มพลังอำนาจให้แก่ครูในการตัดสินใจและดำเนินการต่างๆ หรือ กิจกรรมการศึกษาอื่นๆ เช่น การมอบความไว้วางใจให้ครูมีอิสระในการออกแบบการสอนและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้ครูมีความรับผิดชอบในงานที่ทำและมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดี ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูได้เรียนรู้และเติบโตในวิชาชีพเพื่อให้ครูมีความมุ่งมั่นในการทำงาน และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ดังนั้น การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรกาญจน์ เฉียงกลาง (2562: 106) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา คนไว (2565: 122) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

หากพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

3.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและสร้างแรงบันดาลใจให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการทำงาน เมื่อครูและบุคลากรเข้าใจและเชื่อมั่นในวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ก็จะมีแรงกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการที่ผู้บริหารส่งเสริมความมุ่งมั่นและการร่วมมือในองค์กรจะทำให้การดำเนินงานต่างๆ ใน

โรงเรียนมีทิศทางที่ชัดเจน และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้ตามที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ การที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ดีและสามารถสื่อสารให้ครูและบุคลากรเข้าใจ ก็จะช่วยให้ทุกคนทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติสุตา ศรีลาชัย (2560: 91) ที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัญญุติดี บุญเก่ง (2565: 125) ที่พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง

3.2 ด้านการบริการที่ดี พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการให้บริการอย่างเต็มใจและมีคุณภาพ ครูจึงได้รับการกระตุ้นและสนับสนุนให้มีการให้บริการในการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่และเห็นอกเห็นใจผู้มารับบริการ ทั้งนักเรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยการพัฒนาและฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อให้ครูสามารถเข้าใจและตอบสนองความต้องการได้อย่างเหมาะสม โดยการที่ครูมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครอง ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญา สุมนทนา (2565: 78) ที่พบว่า ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู ด้านการบริการที่ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ศรีสมพงษ์ (2565: 75) ที่พบว่า ด้านการบริการที่ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง

3.3 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้และแสวงหาโอกาสในการพัฒนาตนเองผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น การอบรมสัมมนา การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู หรือการใช้เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้ครูมุ่งมั่นในการพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ๆ ซึ่งการสนับสนุนนี้ทำให้ครูสามารถปรับตัวและนำแนวทางใหม่ๆ มาปรับใช้ในการสอน ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนและการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ ชัยสุพรรณ (2565: 150) ที่พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิกานต์ บริเอก (2564: 299) ที่พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง

3.4 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน โดยผู้บริหารจะส่งเสริมให้ครูร่วมมือในการวางแผนจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในทีมงาน ซึ่งช่วยพัฒนาการสอนและการแก้ปัญหาในห้องเรียนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในทีมจะช่วยเสริมสร้างความสามัคคีและบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งผลให้ครูมีความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกันและมีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธพงศ์ หลักคำ และ นิตยา วรรณกิตร์ (2560: 139) ที่พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติสุตา ศรีลาชัย (2560: 91) ที่พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง

3.5 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการปฏิบัติตามจริยธรรมและจรรยาบรรณ

วิชาชีพครู กระตุ้นให้ครูมีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของวิชาชีพและสังคม โดยการเป็นผู้นำที่ยึดมั่นในหลักจริยธรรมจะทำให้ครูเห็นถึงความสำคัญของการทำงานด้วยความซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ ส่งผลให้ครูพัฒนาวิชาชีพและทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ สามารถช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนให้มีความยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญา สุภณธา (2565: 78) ที่พบว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ ชัยสุพรรณ (2565: 152) ที่พบว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

การศึกษาในครั้งนี้ได้ค้นพบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะหลักของครู โดยการที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่แข็งแกร่งและมีวิสัยทัศน์ชัดเจน จะช่วยส่งเสริมให้ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า เมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์อยู่ในระดับสูงก็จะส่งผลให้สมรรถนะหลักของครูในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และการให้บริการที่ดี มีระดับสูงขึ้นด้วย ดังนั้น การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และทำให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถและทักษะในการทำงานได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารควรใช้วิธีการที่เหมาะสมในการโน้มน้าวและจูงใจครูและบุคลากรเพื่อให้ยอมรับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ซึ่งการสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนจะช่วยให้ครูและบุคลากรมีความมุ่งมั่นและร่วมมือกันในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา

1.2 สมรรถนะหลักของครูที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การบริการที่ดี โดยผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูได้ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการบริการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงาน และสามารถทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงก็จะส่งผลให้สมรรถนะหลักครูสูงเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มพลังอำนาจ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของตนอย่างเหมาะสมเพื่อให้ครูสามารถแสดงศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ถูกจำกัดด้วยกรอบหรือข้อบังคับที่ไม่จำเป็น ซึ่งการให้ความไว้วางใจและอำนาจในการตัดสินใจจะทำให้ครูรู้สึกมีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นในการพัฒนางาน และมีความเชื่อมั่นว่าสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูเพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาสมรรถนะหลักครูให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาวิชาชีพของครู

2.3 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูจากกลุ่มตัวอย่างเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กลุ่มนโยบายและแผน สพป.ตรัง เขต 2. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. ตรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2.
- กิตติศักดิ์ ชัยสุพรรณ. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กุลชลี จงเจริญ. (2556). หน่วยที่ 2 ภาวะผู้นำและการบริหารการเปลี่ยนแปลง การประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา หน่วยที่ 1-5. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://readonline.ebookstou.org/flipbook/19333/mobile/index.html#p=1> สืบค้นเมื่อ 12 มิ.ย. 2567.
- เกียรติสุดา ศรีลาชัย. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐกิตติ์ บุญแก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ทักษิณ มวลมนตรี. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปริญญา สมตัว และสุมิตรา ยาประดิษฐ์ (2566). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.). 5(4): 148-162.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.
- พิชญา สุขมณฑา. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- พุทธพงศ์ หล้าคำ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*. 17(3): 139-144.
- รักเกียรติ หงษ์ทอง และธนพงษ์ อุดมทรัพย์. (2559). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในบริบทการนำการเปลี่ยนแปลง. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*. 18(2): 73-87.
- รัตนา คนไฉ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรารณ ศรีสมพงษ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในอำเภอเมืองจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. *วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วินัย นาคำ. (2560). สมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภวัฒน์ แยมจรัส และคณะ. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15(42): 220-235.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุธิดานต์ บริเอก. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรกาญจน์ ฉียงกลาง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. *วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining sample size for Research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.